DECEMBER
21 S Kv.-Tomaž +
22 N 4. Adventna
23 P Emilijana
24 T Adam in Eva +
25 S Božič
26 Č Štefan
27 P Janez Ev. +
28 S Nedolž. otroci
29 N Nedelja po B.
30 P Kolumba, dev.
31 T Silvester, p.

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI IN NAJBOLJ PRILJUBLJEN SLOVENSKI LIST V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 248. CHICAGO, ILL., PETEK, 27. DECEMBRA — FRIDAY, DECEMBER 27, 1940 LETNIK (VOL.) XLIX.

Naziji se ojačujejo v Rumuniji - Vojni problem v kongresu

Prevažajo vojaštvo preko Ogrske

Do 300,000 nadaljnjih vojakov nameravajo naziji transportirati v Rumunijo. — Diplomatski krogi ugibajo, ali je to korak proti Grčiji ali proti Rusiji.

Budapesta, Ogrska. — Preko ogrskega ozemlja se vozijo že zdaj in se bodo vozili, kakor se iz raznih odredb ugotavlja, tekom celega meseca januarja nazijski vojaški transporti v Rumunijo. Kot se ceni, se bo na ta način prepeljalo v Rumunijo okrog 300,000 nemških vojakov.

Vzrokov za ta nova ojačevanja v vzhodni Evropi nazijska vlada seveda ne izda in tako so možne za javnost samo razne špekulacije. Nekateri diplomatski krogi menijo, da bo uporabila Nemčija to silo proti Grčiji in morebiti Turčiji, češ, da je odločena, iti Italiji na pomoč. Drugi pa zopet mislijo, da so vse te priprave naperjene proti Rusiji, in od Rumuncev se slišijo direktne trditve, da bo spomladi prišlo do vojne med Rusijo in Nemčijo.

Obe strani navajate tudi dokaze za svoja domnevanja. Tako trdi prva stran, da so udarci, ki jih je zadobila Italija v Albaniji, že preveč občutni, da bi jih mogla Nemčija omalovaževati, in, da bo zato stopila dejansko v akcijo ter od zadaj preko Bolgarije napadla Grčijo. Verjetnost te možnosti potrjujejo tudi poročila, da pošilja Nemčija vojaštvo tudi v Italijo samo, ki so se širila zadnje dni. Drugi krogi, ki trdijo, da se Nemčija pripravlja na spopad z Rusijo, pa kažejo na to, da so odnošaji med sovjeti in naziji vse prej kakor prijateljski. Zlasti glede tega, kdo naj ima pod kontrolo izliv in ustje reke Donave, vlada med obema državama baje direkten spor. Že skoraj dva meseca so se vršili glede te točke razgovori med obema, toda delegaciji ste se pred kratkim razšli, ne, da bi se bil dosegel kak sporazum, ter se bodo vršile nadaljnje konference šele koncem januarja. Trdi se tudi, da so sovjeti pripravljeni, zasesti celo rumunsko provinco Moldavijo.

Zanimivo je, da ne skušajo naziji nič posebno prikrivati svojih sedanjih vojaških transportacij preko Ogrske v Rumunijo. Iz tega se lahko sklepa na tretjo možnost, da utegnejo biti te priprave le pretveza, da se odvrne pozornost od tajnih priprav kje drugje.

—o—

SHIRLEY TEMPLE BO ZOPET IGRALA

Hollywood, Cal. — Shirley Temple, ki je kot otrok bila nadvse priljubljena pri občinstvu kot igralka v filmih, bo po enoletnih počitnicah pričela zopet nastopati. Tozadevna pogodba se je sklenila medobčinstvu tako prikupila. njeno materjo in neko filmsko družbo ta četrtek. Shirley je zdaj stara 11 let in kot taka seveda ne bo mogla več igrati otroških vlog, s katerimi se je

NAMIG NAZIJA O NAPADU

Anglija ogrožena po izjavi nazijskega generala.

—o—

Berlin, Nemčija. — S povdarkom, da tvori edino Anglija oviro, da ni miru, je vrhovni poveljnik nemške armade, von Brauchitsch, v svojem govoru, ki ga je imel v torek, izrazil migljaj, da je nemški napad na Anglijo nekaj takega, kar se lahko vsak čas pričakuje. Dejal je namreč, da "ocean lahko varuje Anglijo samo tako dolgo, dokler nam prija," ter dostavil, da nemško vojaštvo kar gori želje, da bi se z Angleži srečalo, in da čaka samo na Führerjevo povelje za to. Istočasno je Brauchitsch izrazil pohvalo za nemško vojaštvo, češ, da se je z obiski v armadi prepričal o nje stalno rastoči moči in o sijajnem razpoloženju, ki vlada v njej.

—o—

PREDSEDNIK BO GOVORIL NA RADIO

Washington, D. C. — Predsednik Roosevelt je zadnji ponedeljek objavil, da bo imel to nedeljo zvečer po radio govor na ameriški narod, ki se bo oddajal po vseh radio omrežjih. Predmet govora bo sedanje zasilno stanje glede oboroževanja dežele, vendar pa se o njega točni vsebini ni podala nikaka izjava. Brez dvoma bo predsednik odgovoril na razne zahteve, ki so se izrazile v kongresu, naj se da narodu pojasnilo, v kakem obrambnem položaju se dežela nahaja danes.

—o—

VARNOSTNE ODREDBE PROTI SABOTAŽI ....

Washington, D. C. — Mornariški department je objavil zadnji ponedeljek, da se v svrho pobijanja sabotaže vključuje v vsako pogodbo za izdelovanje vojnega blaga poseben dostavek, ki veže tovarnarja. V njem se namreč od tovarnarja zahteva, da predloži omenjenemu departmentu zaupno poročilo o vsakem slučaju, kjer obstoji domneva o tajni špijonaži ali nevarnosti sabotaže. Povrhu tega mora tovarnar javiti departmentu tudi državljanstvo, deželo rojstva in podobne podatke o vsakem svojem uslužbencu.

ZAHVALA in VOŠČILO!

Vsem številnim naročnikom in prijateljem lista, iz vseh raznih krajev Amerike, ki so za božični praznik poslali uredništvu svoja voščila in pozdrave, bodi najiskrenejša zahvala. Na stotine jih je bilo in ker ni moč vsakemu posebej odgovoriti, naj velja vsem skupna prisrčna zahvala. Enako in še več, želita uredništvo in upravništvo vsem, posebno pa še, da bi bilo Novo leto, v katerem bomo kmalu, res za vse srečno, zdravo, uspešno in zadovoljno v vsakem oziru. Bog vas živi vse številne prijatelje!

UREDNIŠTVO in UPRAVA.

MARQUETTE, MICH., DOBI NOVEGA ŠKOFA

Chicago, Ill. — Od apostolskega legata iz Washingtona je prispelo poročilo, da je na izpraznjeno škofijo v Marquette, Mich., bil od papeža Pija imenovan škofom Msgr. Fr. J. Magner, župnik neke cerkve v sosednjem Evanstonu. Novi škof je v 54. letu starosti ter je bil na svoji sedanji fari 13 let.

—o—

SODIŠČE BILO OGORČENO NAD TOŽBO

Chicago, Ill. — Pred apelacijskim sodiščem se je v ponedeljek vršila obravnava v neki pravdi, glede katere se je sodnik izrazil, da ga je naravnost ogorčila. Družba, ki lastuje apartment hišo na 2920 Commonwealth ave., je tožila enega svojih najemnikov za najemnino celega leta, ker se je najemnik izselil iz svojega stanovanja en sam dan pozneje, kakor bi se bil moral po pogodbi. Sodišče je odklonilo, da bi se sploh s to nezaslišano tožbo bavilo.

Zahteva, naj se posreduje za mir

Senator Wheeler povdaril, da bi vlada lahko prisilila Evropo k miru. — O načrtu za posojanje orožja dejal, da bi ta posredno kršil zakon.

Washington, D. C. — Razni člani kongresa, namreč predvsem taki, ki so odločno proti temu, da bi Amerika podvzela kak čin, ki bi jo utegnil spraviti v nevarnost vojne, se pripravljajo, da bodo v zasedanju novega kongresa, ki se sestane začetkom januarja, z vso odločnostjo zahtevali prvič, naj vlada poizkusi, ali bi ne bilo mogoče, posredovati za spravo v evropskem konfliktu, in drugič, da se prepreči vsak korak,, ki bi mogel spraviti Ameriko v konflikt.

Prva točka je namenjena v direktno nasprotstvo izjavi, ki jo je podal koncem zadnjega tedna načelnik obrambnega odbora, Knudsen, ko je dejal, da je sedanji spor v Evropi "po začaju nespravljiv in se ne more končati z nikakimi metodami pomirjevanja." Iz tega bi sledilo, da mora Amerika zavzeti stališče, da se bodo v Evropi bili do skrajnih sil, in, da mora ona sama enako do skrajnosti pomagati tisti stranki, s katero simpatizira, namreč Angliji.

Razni kongresniki niso tega mnenja. Eden med njimi, namreč senator Wheeler, je v sredo povdaril, da bi bilo Zed. državam mogoče, prisiliti Evropo točasno k miru. Obenem je pripomnil, da se ljudstvo sicer strinja s tem, da daje Amerika Angliji pomoč, nikakor pa, da ni pripravljeno pristati na to, da bi se kršil nevtralnostni ali pa Johnsonov zakon. O predsednikovem načrtu, naj bi se orožje le posodilo Angliji, se je izrazil, da bi se z njim napravil nekak ovinek okrog teh dveh zakonov, in, da ga ljudstvo zato ne bo odobrilo.

KRIŽEM SVETA

— **Rim, Italija.** — Tukajšnja vlada je sklenila, kakor se je v ponedeljek objavilo, s Švedsko in s Slovaško novo trgovsko pogodbo za izmenjavanje blaga. Glasom pogodbe bo prejela Italija od njih kovino in živino v zameno za sadje, vino in podobno.

— **Vatikan.** — V svoji božični poslanici, ki jo je naslovil zadnji torek na celi svet, je papež Pij povdarjal, da mora "novi red" temeljiti na zmagi nad sovraštvom in nad pomanjkanjem medsebojnega zaupanja. Enako mora iskreno bratstvo nadomestiti obstoječo sebičnost.

— **London, Anglija.** — Zaradi vojnega stanja ni imela angleška kraljeva družina letos nikakega božičnega drevesca ter je preživela božič precej podobno kakor kako navadno nedeljo, izvzemši, da sta kralj in kraljica razdeljevala razna darila.

Italijanska vlada zavrnila Churchillovo vabilo

Rim, Italija. — Z nepričakovano odločnostjo in vidno ogorčenostjo je italijanska vlada v torek zavrnila vabilo angleškega min. predsednika Churchilla, naj bi italijansko ljudstvo strmoglavilo Mussolinija in sklenilo z Anglijo mir. V italijanski zavezniški državi, Nemčiji, pa se je Churchillov govor označil kot otročji poizkus, da se napravi prepad med italijanskim ljudstvom in njega voditeljem, iz katerega, da se istočasno razvidi, da Britanija sploh ne more razumeti drugih narodov, kar bo zadalo smrtni udarec njenemu imperiju.

V svojem govoru, katerega je v sredo italijanska vlada, kot je obljubila, v celoti objavila svojemu ljudstvu, je Churchill v ponedeljek navajal, da sta bila angleški in italijanski narod vedno prijatelja ter sta se tudi borila ramo ob rami, dokler ju ni razdvojil Mussolini; ta mož je torej kriv, je dejal, da ta dva naroda zdaj uničujeta drug drugega, na kar je apeliral na italijansko ljudstvo, naj se Mussolinija iznebi in sklene z Anglijo mir. V nasprotnem slučaju da grozi deželi na eni strani, da bo prišla pod oblast Nemcev, na drugi strani pa, da bo občutila ogromno silo vsega britanskega imperija.

Italijanska vlada je v svojem odgovoru označila Churchillov govor kot prazno propagando in povdarila, da je v Italiji vlada in ljudstvo eno in isto, ter, da bo vsak poizkus, razdvojiti ju, ostal brezuspešen. Dalje se je omenilo, da je bila angleška solidarnost z italijanskim preporodom, o čemer je Churchill govoril, neiskrena in, da se je tudi pozneje pokazalo, da se Italija na angleško prijateljstvo ne more zanesti. Dokaz za to je, kakor je vlada navedla, način, kako je bila Italija prikrajšana po svetovni vojni, dalje angleški nastop s sankcijami ob vojni z Abesinijo, in dejstvo, da drži Anglija Italijo v nekaki ječi, ko ji zapira vhod v Sredozemsko morje.

S svojim apelom, povdarja vlada, je Churchill le pokazal, v kako tragičnem položaju se Anglija nahaja; Italija pa, da je nasprotno odločena, "nadaljevati z vojno na vseh frontah do zmage."

—o—

ROJAK PREMINUL

Chicago, Ill. — Iz Zefranovega pogrebnega zavoda se je v torek popoldne vršil pogreb rojaka Franka Sameka, ki je preminul zadnjo nedeljo na svojem domu, 2508 Blue Island ave. Pokojni zapušča ženo in enega brata. Doma je bil od Grosuplja na Dolenjskem.

—o—

OGRSKA POROČA O NEMŠKIH TRANSPORTIH

Lokoshaza, Ogrska. — Preko Ogrske se je vozilo zadnji ponedeljek v Rumunijo v tovornih železniških vozovih na tisoče nadaljnjih nemških vojakov, in sicer s celotno vojno opremo, z artilerijo in s tanki. Kakor trdijo poročila iz obmejnih krajev, se namerava s tem vojaštvom ojačiti posadka, ki straži rumunske oljne vrelce, dočim se je neki rumunski uradnik izrazil, da nimajo nazijske čete nobenega drugega namena, kakor samo poučevati rumunsko armado. Vojaški opazovalci cenijo, da je zdaj v Rumuniji že nad 100,000 nemških vojakov.

Iz Jugoslavije

Nerodno vreme pretekle jeseni je mnogo škodilo pridelkom, katerih niso ugonobile poletne ujme. — Roparski napad na 85 letno starko iz Krške vasi. — Smrtna kosa in druge vesti.

Motnje pri spravljanju pridelkov

Novo mesto, 17. okt. — Deževno vreme dela kmetom stalno velike preglavice. Poleti jih je motilo pri spravljanju prvih pridelkov in sena, zdaj pa jim spet nagaja, ko je čas jesenskih opravkov. Že s krompirjem so imeli velike težave in marsikomu ga je dež pošteno namočil. Prav tako so bili s koruzo križi in težave, a mnogo je je še na polju, ker premalo delovnih moči ne more vsemu kaj. Fižola kar ni mogoče posušiti, ker je premalo sonca. Ajda, za katero je dolenjski kmet najbolj skrbel, je sicer dobro dozorela, vendar je ne morejo požeti in jo večkrat spravljajo kar mokro v kozolce. Zrela ajda se rada osiplje, zato ni mogoče čakati vremena. Večkrat deževje žanjice prežene s polja. Mnogo skrbi ima kmet, kako bo dobil potrebno nastiljo za živino. Praproti ne more požeti, listje pa še ne odpada z drevja, a če bo kar naprej deževalo, ga suhega ne bo mogoče dobiti. Zato si kmet želi lepega vremena, da bi vsaj to, kar mu je na polju ostalo, lahko mirno pospravil.

Deževje dela tudi zelju precejšno škodo, ker pričenja že kar pri korenu gniti. Zelje spada med najvažnejšo kmetsko prehrano, saj si brez njega ne moremo misliti ne kmečkega kosila ne večerje. Bliža se tudi sv. Lukež, o katerem pravijo, da je "repni pukež" in bo treba tudi repo populiti in shraniti za zimo v kleteh, ali kar je še bolje, v zasipnicah. S pospravo poljskih pridelkov začenja kmet misliti tudi na preskrbo drv za zimo. Tega dela se loti kmet največkrat šele potem, ko je vse drugo pod streho. To pa ni ravno dobra navada, ker so drva še sveža in jih človek mnogo preveč porabi. Naš kmet pa še zmerom živi v veri, da so sveža drva boljša, češ, da zato bolj počasi gore.

—o—

Napadena starka

Brežice, 17. okt. — V noči od 13. na 14. oktober t. l. so dobro znani zlikovci napadli 85 let staro Blaževič Terezijo iz Krške vasi št. 20, občina Čatež, jo skoraj zadavili in odnesli izpod njenega vzglavja 800 din. Pri Blaževičevi spi v isti sobi tudi njen bivši hlapec, ki je tisti dan ves popoldne popival v Krški vasi v Prahovi gostilni. Sem so prišli popivat tudi neki Albin iz Krške vasi in Janez z Mrzlave vasi. Pri popivanju se je razvila med njimi živahna debata, kako bi prišli do denarja, da bi lahko nadaljevali svoje veseljačenje s popivanjem. Hlapec, ki so mu bile dobro znane razmere pri Blaževičevi, jima je omenil, da ve za denar in naj eden pride kradoma k njej, da on ne bo nič branil, ker se bo delal, da trdno spi. Tako so tudi storili. Okoli 22 je Blaževičeva, ki je rahlo spala, čutila, da nekdo otipava njeno vzglavje. Prestrašeno je vstala ter začela kričati. Hlapec pa je kar naprej spal. Ker je Albin uvidel, da ne bo šlo gladko, jo je začel močno daviti. Zaradi starosti se ni mogla braniti in mu je takoj povedala, kje ima shranjen denar, katerega se je polastil in pobegnil v noč. Šele tedaj se je Zagorec "zbudil," ko je starka že komaj dihala, in jo vprašal, kaj da je. Orožniki so jih kmalu imeli. Domačini so orožnikom zelo hvaležni, da so jih rešili nevarnih tatov in pijancev. Vsi trije delajo sedaj pokoro za zapahi okrajnega sodišča v Brežicah, kjer so imeli že večkrat opravka z njimi.

—o—

S strehe je padel

Inštalaterski pomočnik Ivan Kušar, zaposlen pri inštalaterju Jakobu Babniku, stanujoč v Mostah je na domači strehi popravljal žleb. Pa je prišlo do nesreče, da je padel tri metre globoko s strehe in se nevarno poškodoval.

—o—

Smrtna kosa

V Hotiču pri Litiji je umrla Frančiška Penčur, rojena Bric, iz znane Drnovškove družine, stara 61 let. — V ljubljanski splošni bolnici je umrl Peter Žakelj, brat prefekta g. Fr. Žaklja, v zavodu sv. Stanislava, v Št. Vidu nad Ljubljano. — V Mostah je umrl Anton Korošec, konservatorist.

—o—

Svojevrsten zločin

Repe in grivo so neznani zlikovci neke noči porezali. Morali so nabrati precej veliko žime, ker so obiskali skoro vse hleve po vaseh okolu Brezij.

—o—

Občutna kazen

Mali kazenski senat v Ljubljani je obsodil Škofjeločana Jožeta Završnika na osem mesecev strogega zapora, ker je v Ljubljani ukradel Ivanu Sitarju 3000 dinarjev gotovine. Završnik se je s ponarejenim ključem spravil v Sitarjevo stanovanje ter ukradel denar.

—o—

Razprava sredi ceste

V Studencih se je vršila sodna razprava sredi ceste. Obtožena je bila 52 letna soproga kotlarskega mojstra Marija Tomažič iz Maribora zaradi neprevidne in napačne vožnje z avtomobilom. Že meseca junija je namreč s svojim osebnim avtomobilom zapeljala v avto Frica Fračka. Obsojena je bila na 300 dinarjev globe, pogojno na dve leti.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	$5.00
Za pol leta	2.50
Za četrt leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	$6.00
Za pol leta	3.00
Za četrt leta	1.75
Posamezna številka	3c

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Subscription:

For one year	$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75
Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Dr. p. Hugo Bren, O. F. M.:

Baraga utelešena misijonska miselnost

Pod zgorajšnjim naslovom je objavil znani pisatelj Dr. p. Hugo Bren, ki sedaj biva v Rocnem pri Ljubljani sledeči članek v ljubljanskem "Slovencu" za misijonsko nedeljo. Članek je zanimiv in kakor je gotovo doma dvignil zanimanje za Barago, bo gotovo tudi med ameriškimi Slovenci v marsikaterem srcu dvignil tozadevno zanimanje. Članek se glasi:

"Po vsem katoliškem svetu bodo danes plapolali kresovi misijonskega navdušenja in navduševanja. Tudi voditelji našega misijonskega gibanja imajo na programu mogočnejšega kot kdaj prej. Kaj hočemo katoličani s temi misijonskimi kresovi? Plameneč protest naj bi bili našim nasprotnikom, ki so nam zaprisegli smrt; da, umreti nočemo! Kar nam oni na enem koncu že itak velega odtrgajo, to hočemo na drugem koncu z mlado, bujno rastjo, polno božjega soka, nadomestiti. Pa naši lastni speči cerkvi naj prižgo luč spoznanja, da biti katoličan v polnem pomenu besede se pravi: biti misijonar, če ne na fronti pa v zaledju.

Pri nas se je misijonska misel v zadnjih desetletjih močno poživila in razmahnila. A od splošnega spoznanja in priznanja, da mora biti vsak zaveden katoličan tudi misijonar, smo še daleč daleč. Da bi letošnjo misijonsko nedeljo misijonska misel zajela kar najširše naše verne kroge, so njeni zastopniki sklenili zakuriti pred nami živ misijonski kres, ki se ne sesede po nekaj urah v kup pepela in oglja, temveč je nekak večni ogenj žareč in ogrevajoč. Ta živ kres naše misijonske misli je naš Baraga — utelešena misijonska misel.

Taki veliki misijonarji kot je naš Baraga in drugi blagovestniki narodov, so vsakdanjemu človeku, ki še ni odkril najglobljih gibajočih sil njihovega velikopoteznega misijonskega udejstvovanja in žrtvovanja kot junaki kake romantične mešanice resnice in domišljije. Kar ne more razumeti, da bi bili to resnični junaki, še manj pa, da bi bil dolžan, jih kako posnemati. In vendar ta motor ni nikak skrivnost. Dve vsakemu umljivi krščanski resnici sta. Prva je, da je vsaka človeška duša tako dragocen biser, da ga je zapravljenega Bog-človek s svojo lastno Rešnjo krvjo odkupil. Druga pa je, da je vsaka teh duš, duša mojega, tvojega brata, sestre v Kristusu. Prva resnica mi narekuje, da mi za rešitev enega teh biserov ne sme biti nobena žrtev prevelika. Druga pa mi pravi, da če bi dejal, kaj me brigajo Kitajci, Japonci, Indijci, bi bil podoben bratomornemu Kajnu z njegovim: "Sem mar jaz varuh svojega brata?" V teh dveh resnicah je zapopadena splošna misijonska dolžnost. Ta kajpada v podvojeni meri veže poklicne misijonarje, katerih vzor mora biti prvi božji misijonar: Jezus, Dobri pastir.

Čim bolj živo se kdo zaveda teh dveh temeljnih, splošnih misijonskih resnic, in iz njih izvirajoče misijonske dolžnosti, čim bolj ga prekvasijo, tem manj ga je treba usmerjati na njemu primerno misijonsko polje. Njega ni treba šele mobilizirati za misijonsko armado, je njen navdušen prostovoljec, ker ima motor misijonske zavesti in vneme v sebi. Nihče naše krvi pa še ni bil tako globoko prešinjen in prepojen od teh dveh misijonskih resnic kot Baraga. Nihče še ni božjega misijonarja, Dobrega pastirja tako zvesto in verno posnemal kot on.

Ker mu niso pustili, da bi bil s svojo gorečnostjo razbil in raztajal janzeniško-jožefinski led, v katerem so zamrznile dvakrat bratsko-sestrinske duše, ga je motor misijonske vneme gnal med Indijance v ameriške pragozde in prerije. Nobena žrtev mu ni bila prevelika in pregrenka, pa če je šlo za rešitev ene same duše. Saj je pisal sestri Amaliji: "Bi se li ne izplačalo veliko delati in mnogo trpeti zaradi rešitve in večne sreče ene same duše?" Vse tvegati, tudi življenje, za eno samo dušo, se mu je zdelo tako naravno, da ni razumel tistih, ki tega niso mogli umeti. Neki protestant, ki ga je srečal na njegovi 57 milj dolgi poti, ko je v strupeni zimi hitel krstit nekega otroka, je to njegovo junaško ljubezen v časopisu proslavil, češ, da je protestantski misijonarji niso zmožni. Baraga je nato pismeno odvrnil: "Ne le 57, ampak 570 milj daleč bo šel vsak katoliški misijonar, ne samo jaz, da eni edini neumrljivi, neprecenljivi duši pomaga do večnega zveličanja."

Kolikokrat se je po cele dneve in noči na krpljah poganjal preko zasneženih gozdov in prerij, boreč se s strupenim viharjem, ki ga ni in ni pustil naprej. Prenočeval je pod milim, a zelo nemilim nebom. Ob ognju se je sušil in molil svoj brevir ter čakal jutra, da nadaljuje svojo pot. Kajkrati si je z naporom zadnjih sil z vsemi štirimi pomagal naprej. Ako je slednjič le dosegel cilj in kako dušo prerodil za nebesa, jo pokrepčal v veri, jo pripravil za večnost, je bilo vse pozabljeno. Poln tolažbe se je vračal. V Grand Riverju ga je hotela zakrknjena indijanska tolpa ponoči v njegovi kočici na kosce razsekati, da se ga iznebi. Pa zaradi svojih zvestih ovčic se ni umaknil na varno, spominjajoč se besed svojega božjega Vzornika: "Dobri pastir da življenje za svoje ovce."

Najgrenkejša in edina neznosna žrtev zanj je bila, če so ga kruha resnice lačne duše prosile, naj se jih usmili, pa mu ni bilo dano. V Arbre Croche, ki ga je spremenil v vzorno krščansko občino prvotnega krščanskega duha, ki je o njej pozneje izjavil misijonar Pirc, da vsak dan spoveduje, pa nima kaj odvezovati, ker ljudje žive še v krstni nedolžnosti. Tja tedaj mu je došla vest, da ga više gori na severu čaka bogata, zrela žetev. To pa je bila prekrvava žrtev, ker zaenkrat ni mogel tja. Pisal je svojemu škofu: "O, kako se mi trga srce, ko čujem taka poročila. Imeti lepo priliko toliko neumrljivih duš iztrgati večnemu pogubljenju, pa ne smem iti tja. Od žalosti bi umrl, če bi mi to delo ne bilo dovoljeno. Saj sem vendar zato prišel v to deželo, da bi iskal izgubljene ovčice Kristusove in jih nosil nazaj k čredi."

Že iz teh skromnih potez se jasno vidi, da je bil naš Baraga utelešena misijonska misel, in žareč živ kres misijonskega navdušenja. Ob njem naj se navdušujejo tisti, ki jih Bog kliče na misijonsko fronto! Ob njem naj se ogrevajo oni, ki jih morajo na ta ali oni način podpirati v zaledju! Vsak pa mora biti misijonar, če hoče biti katoličan! Zakaj vsi smo udje skrivnostnega telesa Kristusovega — deloma resnični, deloma poklicni. In če udje fizičnega telesa solidarno med seboj sočustvujejo in sodelujejo, se to še z večjo pravico pričakuje od svobodnih udov skrivnostnega telesa Kristusovega. Prepričevalneje kot beseda samega sv. Janeza Zlatoustega nam to dokazuje živ zgled našega Baraga. Torej: Le za Barago hodimo!"

SMRT KOSI V INDIANAPOLISU

Indianapolis, Ind.

Dolgo se že nisem oglasila v listu Amer. Slovenec in marsikateri bo mislil, da sem že zmrznila, toda še se mi pretaka kri po žilah, četudi bolj počasi in živim pa le, hvala Bogu. Nič veselih novic nimam poročati. Vse izgleda, kot da se bližamo prazniku Vseh svetnikov, ko je vse tako pusto in tiho. Tudi narava se noče odeti v prelestno belo obleko, ki napravi Božič vse lepši in bolj vabljiv.

V par mesecih so se poslovili od tukaj kar štirje krepki možje, v najlepših moških letih. Prvi je odšel Mr. Charley Turk, ki je bil rojen blizu Kamnika na Gorenjskem. Tukaj zapušča žalujočo ženo in sina. — Drugi se je poslovil od nas Mr. Frank Zank. Žena mu je umrla pred tremi ali štirimi leti. Rojen je bil v vasi Orehovca, fara Št. Jernej na Dolenjskem. Bil je večletni slovenski policaj in pri vseh priljubljen, kar je pričal njegov pogreb. Tukaj zapušča eno hčer in tri sinove, katerih eden je tudi policaj. — Pred enim tednom so položili v hladno zemljo rojaka Mr. Frank Černe, ki je bil tudi rojen na Dolenjskem. Tukaj zapušča žalujočo ženo, tri hčerke in sina. Med operacijo je umrl, (srce mu je zastalo, ko so ga zdravniki operirali), in ni ga več med živimi. — Danes ko to pišem, so pokopali rojaka Matijo Sinkoviča. Pretekli petek je še delal v tovarni, v nedeljo večer je pa že izdihnil. Zapušča ženo, hčerko in tri sine. Vsem tem, ki so se od nas ločili želim večni mir in pokoj, preostalim pa iskreno sožalje. Bog bodi milostljiv dušam teh rojakov. Ni jim bilo dano, da bi se z nami veselili teh božičnih praznikov in poslušali lepo vbrane svetonočne zvonove. Naj bi pa tam v rajskih višavah gledali božje Dete v jaslicah in poslušali resnično angelsko petje!

Kako veseli spomini mi stopajo pred oči, ko se spominjam, kako navdušeno smo prepevali v starem kraju lepe božične pesmi, kot S v e t a Noč . . . Angelsko petje . . . in druge, ki jih je toliko. Pa naj neham v teh lepih spominih o časih, ki so minili in se nikdar več ne povrnejo. Tudi izmed mojih nekdanjih sopevcev se jih je že precej preselilo in odšlo tja, kjer ni zime ne žalosti, kamor želim tudi jaz. Tam si bomo zopet podali roke in prepevali božjemu Detetu v čast in slavo. — Upam, da sem sedaj s tem dopisom ustregla mnogim prijateljicam, ki mi pišejo in me vprašujejo, zakaj se več ne oglasim v Amer. Slovencu. Sedaj sem tukaj, prosim pa, da se tudi ve oglasite. — Lepe božične pozdrave vsem in srečno blagoslovljeno Novo leto!

Annie Koren

—o—

SMRT SLOVENSKEGA FARMARJA

Greenwood, Wis.

V tukajšnji bližini je preminul dne 10. decembra rojak Joseph Kavčnik, v starosti 64 let in deset mesecev. Pokojni je bil rojen v Ljubljani, Jugoslavija. Prišel je v to deželo, da si nekoliko prisluži in nekaj prihrani. Pred nekaj leti je prišel na Willard in kupil kos zemljišča, na katerem si je postavil hišo. Pridno je začel trebiti in iz gozda delati polje in travnike. Čez nekaj časa je vse prodal in kupil farmo pet milj južno od Owen, Wis., kamor se je preselil s svojo družino in tam živel 36 let. Bil je priden gospodar in dober oče svojim otrokom. Toda, pred dvema letoma je zbolel in je moral iskati zdravja po bolnišnicah. Bolezen se je pa kljub temu hujšala in se je moral nazadnje zopet podati v bolnišnico v Owen, Wis., kjer je 10. decembra izdihnil svojo dušo previden s sv. zakramenti za umirajoče. Pogreb se je vršil s sv. mašo dne 14. decembra v cerkvi Matere božje v Greenwoodu. Njegovo truplo je bilo položeno k večnemu počitku na katoliškem pokopališču. — Pokojni zapušča žalujočo ženo, dva sina in tri hčere, ki so že vsi poročeni. — Bog daj pokojnemu večni mir, ostalim žalujočim pa naše sožalje!

R., zastopnik

—o—

DOPISNIK IZ JUGOSLAVIJE SE OGLAŠA

Nazarje na Štajerskem

Naj tudi loči nas daljava . . .
nas v duhu vendar veže prava
ljubezni krepke sveta vez
na večne čase do nebes!

Bravcem A. Slov. naznanim, da sem zapustil mestni hrup in šum ter prah od nekaterih obo-ževane Ljubljane in sem nastanjen v Nazarjah, v kraju, ki ga slovenski naši časopisi imenujejo biser gorenje savinjske doline.

Nazarje poznajo mnogi Slovenci v Ameriki, ki bivajo v Milwaukee, West Allis, Sheboydan. Cenjeni Sheboygančani, ali ni kraj Nazarje, romantično lep kraj? Divje gorat svet je. Ljubno, Luče, Solčava, Logarjeva dolina, Matkov kot, Veliki vrh, Ojstrica, Grofička, Brana, Planjava, Rinka, Mrzle gore vabijo tukajšnjega hribolazca. Tudi mene priletnega so zvabile gore in sem se bil podal letos 6. oktobra na 1044 merov visoko goro. Tam gori je božjepotna cerkev imenovana Sv. Križ nad Belimi vodami.

Bili smo na gori 4 duhovniki. Prišlo je takrat na goro ogromno ljudstva. Saj je bilo to nedeljo 6. oktobra na višavi okoli 1000 ljudi pri sv. obhajilu. To je posnemanja vredna pobožnost in gorečnost slovenskih romarjev, ki so na gorski višavi prosili Boga za blaženi mir.

Omenim vam, cenjeni bravci A. Slov., da smo tukaj zelo veseli, kedar pride A. Slovenec. Nekaj časa je bila izostala pošiljatev A. Slov. gotovo vsled javnih prometnih razmer. Kar dolg čas je postalo meni in tudi drugim, ker nismo dobivali priljubljenega A. Slov. Zadnji čas so se razmere zboljšale in sem dobil naknadno vse številke A. Slov. Sedaj se pa redno dostavlja časopis in z velikim zanimanjem beremo A. Slov., ki je za nas bogate vsebine.

Kot navdušeni rojaki bi gotovo radi zvedeli, kako se nam godi v teh razburkanih časih. O političnih razmerah pri nas doma in po svetu i tak bolj natančno izveste iz velikih svetovnih listov. Gospodarsko stanje ni prvovrstno. Tudi pri nas poznamo brezposelnost in draginjo. Hmelj, glavni pridelek tukajšnjega kraja ne gre v denar. Je letos zastoj v tej kupčiji. Lesna trgovina je pa bolj živahna. Dalje moram omeniti, da je po Sloveniji tudi dovolj delamržnosti. Časopisi dnevno poročajo o tatvinah, ropih, zločinih. Zadnji čas so lopovi vzeli na piko posebno cerkve, župnišča. So, ki hočejo brez truda in brez dela samo dobro jesti in veliko piti.

Letina kot povedano bo slaba. Vinska letina je zelo slaba vsled hladnega in deževnega vremena. V nekaterih krajih bodo pili vodo namesto vina. Letos bodo Dolenjci pa tudi veseli Štajerci gostu, ki mu bodo ponudili čašo vina, lahko dejali: Prijatelj, poskusi in pij, glej, takega nam je letos dal Bog. Letošnje vino bo res usta raztegnilo do obeh ušes. Namesto izbornega tokajca (delikatesno vino na Madžarskem) bodo ljudje se morali zadovoliti s tokavcem (sadjevec, sok iz jabolk ali hrušek). Bog pomagaj! Smo že tako zaslužili. Abstinentje bodo pa letos veseli, ker bodo prišli na svoj račun. Sicer pa, kaj pijača. Brez te se že živi. Samo, da bomo imeli živež in pa ljubi mir. Bog že pomiri razburkani in zmešani svet!

Ker živimo v tako negotovih, temnih in dragih časih, se to tudi pozna glede na alpinizem in turizem. Izletnikov je bilo povsod izdatno manj in tako imajo ljudje, kjer žive od izletnikov, občutno finančno škodo.

Cenjeni bravci A. Slov., pa se nazaj povrnimo v opevano Nazarje. Sledi pesem kot dokaz, da Nazarje vlečejo potnike, romarje, izletnike, hmeljarje in splavarje. Tako se glasi pesem:

Pred Teboj, Gospa nebeška,
romar truden postoji.
Tiho in zaupno-vdana
verno prošnjo govori:

O d p e v :

Nazarska Kraljica zlata,
prosimo Te vsi lepo,
da odpreš nam rajska vrata,
kadar boja konec bo.

Varuj hmeljske nam nasade,
čuvaj nam porast gozdov,
roke nam ohranjaj zdrave,
varuj naš domači krov.

Nazarska Kraljica . . .

Spremljaj splavarje na poti
čez valove do morja
in nazaj nam jih privedi,
ker najlepše je doma.

Nazarska Kraljica . . .

Duše naše blagoslovi
in telesom daj moči,
da veseli vsi in zdravi
preživimo zemske dni.

Nazarska Kraljica . . .

Ali naj še kaj dostavim, da bo daljši dopis? Morda bo vas zanimalo, da so Savinjčani pri Nazarjih končno tako srečni, da imajo sedaj narejen novi most, ki je stal nič več in nič manj kot 1½ milijon dinarjev. Dne 1. septembra letos je most blagoslovil prečastiti gospod Monsignor in dekan A. Požar, dušni pastir na Rečici. K otvoritvi mostu je došel iz Ljubljane visoki gost ingenieur g. Ruch, ki je po nagovoru odprl most prometu.

Predno zaključim svoj dopis naj še izrazim vročo željo, namreč, da želim, ko bi tudi drugo leto priromal stenski koledar 1941 v Nazarje v mojo sobico ter bi krasil steno celice. Nadaljne voščilo se pa glasi: Vesele, zdrave, zadovoljne božične praznike in bolj mirno ter bolj srečno leto 1941 voščim vsem rojakom širom Amerike!

P. Benvenut Wikler,
Nazarje, P. Mozirje,
Jugoslavija, Europa.

Dogodki
med Slovenci po Ameriki

Vesti iz Južne Amerike

Buenos Aires, Argentina. — V Cordobi je umrl rojak Franc Furlani, v starosti 46 let, doma iz Prvačine pri Gorici v zasedenem ozemlju. Pokojni je prišel v Argentino leta 1926. Bil je zidar, pa ne preveč trdnega zdravja ter je nekaj mesecev pred smrtjo moral sploh opustiti vsako delo. Zapušča soprogo in troje otrok, doma v starem kraju pa mater, brata in sestro. — Slovenski duhovnik Janez Hladnik se je preselil v novo župnijo. Nastopil je službo kaplana pri cerkvi sv. Roze. Omenjeni je urednik slovenskega mesečnika "Duhovno Življenje" in obenem oskrbuje slovenske rojake v duhovnih zadevah.

—

Zopet nov grob

Uniontown, Pa. — Pred kratkim je tukaj umrl rojak John Rukše, v starosti 57 let. Pokojni je bil doma iz Brusnic pri Novem mestu na Dolenjskem. Zapušča družino.

—

Še en grob

Cleveland, O. — V St. John's bolnišnici je umrla Frances Bolta, rojena Dolničar, v starosti 53 let, stanujoča na Lena Ave., West Park. Doma je bila iz Šmartnega pri Ljubljani, odkoder je prišla v Ameriko pred 27. leti. Zapušča tri sinove, eno hčer in več sorodnikov, v starem kraju pa brata in dve sestri. Pokopana je bila iz cerkve Marijinega Oznanjenja na Calvary pokopališče, preteklo sredo.

POVABILO V POGUBO (107) (Metropolitan Newspaper Service) **Napisal: Edgar Rice Burroughs**

V največje začudenje razbojnikov je Tarzan skočil z drevesa in stopal proti njim.

Njegov namen je bil, da izzove napad in tako divje lovce odvrne od svojih ljubljenih slonov.

svoje može, da bi zopet vjeli izzivajočega Tarzana.

Tarzan je pa stal nepremično in pričakoval svoje sovražnike.

REV. P. BENIGEN SNOJ - ZLATOMAŠNIK

Zadnji teden dne 17. decembra 1940 je minulo petdeset let — polstoletja, odkar je bil v Ljubljani po knezoškofu Jakobu Missia posvečen v duhovnika naš

zlatomašnik veleč. g. pater Benigen Snoj, duhovnik frančiškanskega reda.

V "Novem Svetu" beremo v aprilovi številki iz leta 1938, na 105. strani sledeče podatke o našem zlatomašniku:

"Pater Benigen je zagledal luč sveta dne 17. septembra 1867 v Zagorju ob Savi. Njegovi starši Janez in Terezija Drnovšek, so imeli devet otrok, štiri sinove in pet hčera. On je bil četrti po starosti. Hodil je v župnijsko trirazredno šolo in na Toplicah v štirirazrednico. Eno leto je obiskaval nato pa gimnazijo v Ljubljani. Leta 1886 je stopil v red sv. Frančiška in je dovršil novicijat na Trsatu, potem pa nadaljeval študije v Gorici. Dve leti je bil v bogoslovju v Kamniku ter bil v mašnika posvečen dne 17. decembra 1890. Dve zadnji leti bogoslovja je dovršil v Ljubljani v škofijskem semenišču.

Po dovršenih študijah je bil poslan 9. julija 1893 v Žalno v pomoč tedanjemu župniku Lovrenciju Urbanija, ko so gradili dolenjsko železnico ter je ostal tam do srede oktobra. Prvo redovno službo so mu predstojniki poverili v Kamniku, kjer je bil katehet deške šole in voditelj tretjega reda sv. Frančiška. Leta 1896 so ga poslali predstojniki v Novo mesto za kateheta in voditelja tretjega reda. Opravljal je tudi službo kurata v bolnišnici Usmiljenih bratov v Kandiji ter učitelja v novomeški jetnišnici.

Na Veliki četrtek leta 1901 je zapustil Novo mesto in bil poslan v Aleksandrijo v Egipet, kamor je dospel 15. aprila istega leta. V župnijski cerkvi sv. Katarine je bil dušni pastir za Slovence in Hrvate do leta 1909 ko je bil v septembru poslan v Kairo in je v novi cerkvi sv. Jožefa oskrboval ondotne Slovence do leta 1912. Meseca junija je bil pozvan v Jeruzalem v samostan sv. Odrešenika kot diskret za Slovane in Nemce. Kmalu po začetku svetovne vojne je zapustil Jeruzalem, namreč 15. novembra 1914 in prišel po jako nevarni vožnji 5. dec. v Ljubljano. V domovini je ostal do 22. marca 1915, odkjer ga je vrhovni glavar frančiškanskega reda poslal za komisarja v Zedinjene države. Srečno se je pripeljal dne 25. aprila 1915 v Brooklyn, kjer je ostal do 8. septembra 1916 in je v tem času oskrboval Slovence v New Yorku, imajoč za nje službo božjo v cerkvi sv. Nikolaja na drugi cesti.

Dne 4. julija 1916 je bila slovesno blagoslovljena nova cerkev sv. Cirila in Metoda na osmi cesti. Tja se je pater Benigen z nekaterimi sobrati preselil dne 8. septembra in ostal kot slovenski župnik v New Yorku do 29. marca 1926, ko je odšel v Lemont, Ill. Tu je bival do 25. maja 1930 in se isti dan podal v Johnstown, Pa. za slovenskega župnika. Tam je bila na griču sv. Terezije slovesno blagoslovljena nova župnijska cerkev sv. Terezije po altunskem škofu J. J. McCortu dne 4. okt. 1931. Kot župnik je ostal v Johnstownu do septembra 1933, ko je bil prestavljen v Detroit, Mich. za župnika sv. Janeza v Highland Park. Nato je čez eno leto zopet odšel nazaj v Johnstown in ostal tam do 14. novembra 1937. Nato je dospel po želji predstojnikov v Lemont, kjer še sedaj deluje."

Zgodovina tega odličnega duhovnika zlatomašnika je nadvse bogata na požrtvovalnem delu zlasti za blagor slovenskih izseljencev, za katere je vložil večino svojega duhovniškega življenja. Mirne in skromne narave je zlatomašnik veleč g. p. Benigen Snoj. Za njegovo požrtvovalnost v svetu malokdo ve, ve in pozna pa jo On v čigar službi je in mu zvesto služi. Posebno velik prijatelj je zlatomašnik katoliškega tiska. "Amer. Slovenec" se ga spominja kot svojega največjega prijatelja. Bil je na vsaki župniji, kjerkoli je deloval njegov agilni in zelo aktiven zastopnik. Ko je župnikoval v Johnstownu, ga je tam in po okolici razširil do malega skoro v vsako slovensko hišo. Ko je leta 1935 bila kampanja, je pridobil listu do blizu 40 novih naročnikov. Nato smo imeli pri sv. Tereziji sijajen shod katol. tiska, ko je v kampanji zmagal preč. g. Odilo Hanjšek. Požrtvovalnemu prijatelju katoliškega tiska naj ljubi Bog obilno poplača že tu na zemlji, da ga ohrani do skrajnih mej človeškega življenja, potem pa ga naj poplača kot svojega zvestega delavca in služabnika gori nad zvezdami.

V nedeljo 29. decembra 1940 bo obhajal odlični zlatomašnik veleč. g. p. Benigen Snoj svojo zlato mašo v Lemontu pri Mariji Pomagaj. Ob deseti uri bo služil svojo zlato mašo, nato pa obhajal svojo petdesetletnico mašništva med svojimi sobrati in prijatelji. Kdor le more naj v nedeljo dopoldne pohiti v Lemont na zlato mašo. Zlati jubilant bo gotovo vsakega vesel. Kdor pa radi oddaljenosti in mogoče radi zimskega vremena v Lemont ne bo mogel, naj se pa zlatomašnika spomni vsaj s pismenim voščilom. Pokažimo svojo hvaležnost svojemu slovenskemu duhovniku, ki se je žrtvoval za nas slovenske izseljence v Ameriki.

J. J.

TUDI V NEMČIJI OBČUTIJO

Gornja slika kaže neko mlado žensko v Berlinu, ko s posteljnino beži iz stanovanja v podzemsko zaklonišče pred napadom angleških aeroplanov.

KAJ SE SLIŠI PO ŠIROKEM SVETU?

SVETA STOLICA OBSOJA UMOR IZ USMILJENJA

Iz Vatikana poročajo, da je zbor Sv. Stolice izdal te dni uradno obsodbo o umorih iz usmiljenja. To so slučaji, ki so bodisi slaboumni, ali ako se kdo tako hudo ponesreči, da bi bil vse življenje le v breme in nadlogo sebi in drugim in bi človeško sojeno bilo res bolje, če bi ga Bog poklical s sveta. V takih slučajih se je že dogodilo, da je na prošnjo take osebe ali sam od sebe kdo pomagal do smrti takim osebam. Taki slučaji se imenujejo umori iz usmiljenja. Zbor Sv. Stolice taka dejanja odločno obsoja in prepoveduje kot dejanja, ki jih človek ne sme izvršiti pod nobenim pogojem. Nad človeškim življenjem je gospodar edino le Bog in ne človek. Ako človek pomaga takim do smrti, tudi če smatra to "iz usmiljenja" greši in je morilec.

—o—

VSAK SVOJ RADIO VAL

V nekem govoru pred študenti vseučilišča v Rochestru je izjavil predsednik "Radio Corporation of America", da bo kmalu toliko radijskih valov na razpolago, da bo lahko vsak poedini poslušalec radia na svetu razpolagal s svojim valom in svojo številko. Doslej je bilo to samo sanja, ki se bo pa kmalu uresničila. Radijski poslušalec z lastnim valom bo s pomočjo žepnega aparata lahko vsak trenutek poklical svoje prijatelje in znance ter se ž njimi brezžično pogovoril.

—o—

VOJNI UJETNIKI V NEMČIJI

Nemčija je postavila v svoje gospodarstvo mnogo nad en milijon vojnih ujetnikov. Med njimi je največ Poljakov, ostali so Francozi, Belgijci in Angleži. Norveški in nizozemski vojaki so bili na Hitlerjev odlok osvobojeni. Poljskih ujetnikov v Nemčiji je okrog 700.000 in so zaposleni ponajveč v kmetijstvu.

—o—

OSLEPELA, KER NI HOTELA NA SONCE

Pepita Convago, žena nekega portugalskega bančnega uradnika, po nasvetu očesnega zdravnika za daljši čas ni smela izpostaviti svojih oči dnevni svetlobi. Podnevi je sedela v mraku in poslušala radio. Ko so po mnenju zdravnikovem bile njene oči že tako dobre, da bi zopet lahko šla na svetlo, se je je polastil nerazumljiv strah. Ni hotela iz temne sobe, če pa je šla, je šla le z zavezanimi očmi. Stalno je trdila, da bi ji svetloba silno škodovala in jo bolela.

Ker je postajalo nevarno, da bi Convago popolnoma izgubila vid, če bi še dalje živela v temnem prostoru, sta mož in zdravnik napela vse sile, da bi jo prepričala, kaka nevarnost ji preti. Toda ves njun trud je bil zaman. Tako je gospa Convago po lastni krivdi popolnoma oslepela.

—o—

KRATKE ZANIMIVOSTI

Prebivalci vzhodne Sibirije v amurski oblasti uporabljajo za okna ribje kože namesto stekla. Kožo neke posebne ribe vsestransko preparirajo, tako da postane polagoma prozorna kot steklo.

Ljubitelji starin, ki obiskujejo zgodovinske piramide v Severni Afriki, odnesejo vsako leto okrog 200 kg kamenja, katerega odkršijo od piramid.

Pingvini na Južnem polu polzijo na trebuhu po ledu poslužujoč se pri tem svojih nog in kril kakor vesel. Po ledu drčijo kakor smučarji, samo da je njihova vožnja hitrejša od vožnje najbolj veščega smučarja.

V nekaterih afriških pokrajinah imajo še danes denar iz ilovice. Ta denar velja še v nekaterih krajih v Afriki tudi danes kot zakonito plačilno sredstvo.

Mravlje in bolhe so neverjetno močne. Če bi imel človek v primeri z mravljo svojemu telesu odgovarjajočo moč, bi mogel vzdigniti lokomotivo.

Rusko mesto Kazan je bilo do sedaj od vseh mest na svetu najbolj nesrečno zaradi požarov. Do danes je namreč že osemnajstkrat popolnoma pogorelo.

HITRA IN SIGURNA ZVEZA Z DOMOVINO

Korošetna Voščila

V teh razburkanih časih, ko je vsled vojske hitra in sigurna zveza z domovino skoro nemogoča, je sedaj prvikrat mogoče poslati v Jugoslavijo brzojavne čestitke za Božič in Novo leto, svojim prijateljem, sorodnikom, staršem, bratom ali otrokom in to potom Mackay Radio Co., a stalo vas bo samo en dolar.

Zadostno je, da greste na katerikoli lokalen urad Postal Telegraph ali na Mackay Radio, bilo to v kateremkoli si kraju. Tam Vam bodo ponudili na zahtevo 19 raznih sestavkov s takimi častitkami **v Srbo-Hrvaškem ali v Slovenskem jeziku.** Vi izberete eden takih sestavkov, kateri se Vam najbolj dopade, daste popolno adreso osebe v Jugoslaviji in svoj podpis, toda ne več kot tri besede v podpisu.

Ako želite, lahko si sestavite svoje častitko, ki bo odgovarjala Vašemu srcu, ter jo odpošljete istim potem za nekoliko več kot en dolar. More se rabiti razven Srbo-Hrvaškega, ali Slovenskega, tudi še Angleški, Nemški, Francoski, Italijanski, Madžarski ali Španski jezik. Na enak način se lahko pošljejo voščila še v nekatere druge evropske dežele toda ne v vse.

Ta izvenredna olajšava s tako nizko ceno velja od danes pa do uštevši 6. januarja 1941. leta. Na ta način so uključeni tudi pravoslavni prazniki, ker se razen tega, oddavši takovo čestitko do vštetega 6. januarja, more se še označiti, kateri dan naj bo ista oddana. Na ta način je omogočeno častitati tudi Novo leto po starem koledarju vse do 14. januarja.

Za naše rojake v Kanadi, kateri se žele poslužiti te postrežbe je tudi priskrbljeno, kako naj to urede. Oni naj pošljejo po pošti svojim prijateljem v Zedinjenih Državah adreso, na katero želijo odposlati tako voščilce, svoj podpis in številko sestavka z znakom, v katerem jeziku naj voščilo bo, — a prijatelji lahko to namesto njih odpošljejo iz Zedinjenih Držav, kakor je zgoraj opisano. Samo ob sebi pa je umevno da imajo sami prijateljem strošek poslati.

Ta polajšava, in hitra pa tudi sigurna zveza s staro domovino, v časih ko je skoro nemogoče vzdržavati dobre zveze z Jugoslavijo in ostalo Evropo, bo gotovo našla najboljši odmev pri vseh naših izseljencih. Minister Pošte in Brzojava Kralj. Jugoslavije, gp. Dr. Josip Torbar, kakor tudi poslanik Kralj. Jugoslavije v Washingtonu, D. C., gp. Dr. Konštantin Fotič, katera se nista ustrašila truda, da to vrsto službe s staro domovino izposlujeta tudi na naše izseljence, pač gotovo zaslužita vsako priznanje.

—o—

'ŠIRITE AMER. SLOVENCA'

ZLATOMAŠNIK, REV. ROMAN HOMAR, O.S.B.

(Piše J. J. Oman.)

(Dalje)

"Bum! Bingi-dengel, dengel. Bum!" se je začulo od daleč, od cerkve. "Le hitro, le hitro," je klical oče. "Že zvonijo. Še pol ura časa. Hitro, hitro, da ne zamudimo."

V tistih časih se nismo vozili z avtomobili, tudi ne z katimi lahkimi vozički. V težak farmarski voz so vpregli konje in srečne so se počutili, da jim ni bilo treba par milj peš hoditi.

Pred cerkvijo se je zbirala tim dalje večje gruča ljudi. Vsi so veselo kramljali. Možje so napolnili pipe z domačim tobakom in se pogovarjali o delu na polju, o letini in živini, matere pa o otrocih, kokoših in pujskih. To troje so po navadi žene oskrbovale.

"Alo, v vrste." Stopili so v dve vrsti in v procesiji spremili novomašnika, č. g. Romana Homarja v cerkev. Iz kora je zadonela prekrasna pesem iz pristnih slovenskih grl: "Novi mašnik bodi pozdravljen?" Kdo mu je takrat pridigal, tega se ne spominjam. Le toliko vem, da se nam je zdelo zlasti najbrže ker r a d i izrednega najbrže zato radi izrednega slavlja je bilo nekaj novega, nekaj pa gotovo radi večih slovenskih duhovnikov, ki so bili navzoči. Zelo po redko smo videli kaj takšnega, zato se ni čuditi, če smo opozovali vse to z odprtimi ustimi in se čudili izrednim prizorom.

Po svoji novi maši je ostal Father Roman še šest let v St. John's, kjer je vodil šolo za Indijance. Med njimi se je bil priučil težkega njihovega jezika, katerega še danes obvladuje poleg slovenskega, nemškega, angleškega in francoskega.

Ko je vlada Indijancem podporo vzela, niso več mogli pošiljati svojih šinov v St. John's v šolo. Zato so bili Father Roman in še nekateri izmed benediktinov poslani med nje v severno Minnesoto, kjer so orali trdo ledino, katero so načeli že drugi slovenski misijonarji, kot škof Trobec, Monsignor Buh, Simon Lampe, Lovrenc Lavtižar in še drugi. Father Roman je prišel najprej v Clouqet, (Kloke) potem v Beaulieu (Biulo,) nato še v nekatere druge kraje in sedaj pa je nekaj let v Ogema. Čas hiti in teče naprej. To leto je že petdeseto, od kar je Father Roman pel svojo prvo mašo. Pol stoletja in ves ta čas, izvzemši sedem let, se je ukvarjal vrli mož z narodom, kateri živi še vedno zelo primitivno življenje. Da je v teh petdesetih letih marsikaj doživel, si lahko vsak misli. Prav lahko bi govoril s svetim Pavlom: "Bil sem v premnogih nadlogah, v ranah čez mero, mnogokrat v smrtni nevarnosti." Ravno tega bi morda ne mogel trditi, da jih je od Indijancev prejel "petkrat po štirideset, eno manj." P r a v lahko pa trdi, da je bil pri svojemu misijonarjenju "v nevarnostih na rekah, velikokrat na potih, v nevarnostih pred razbojniki (kadar so se Indijanci napili ognjene vode,) v nevarnostih pred neverniki, v nevarnostih v samoti, v lakoti in žeji, v pogostih postih, v mrazu in nagoti..." itd. itd. Dobro se še spominjam, da smo ga pred leti, kmalo po tem ko je bil poslan v takrat divjo severno Minnesoto, poslušali z odprtimi ustmi, ko je pravil, kako ga je nekoč noč vjela v gozdu. Potov skoraj nobenih. Kam naj se obrne človek, če ga noč zasači v gozdu, kjer so divje zverine zlasti volkovi in še kak kosmatinec, ki se mu medved pravi? Noč ga je toraj vjela. Privezal je precej visoko med dva drevesa svoj hammock (viseča mrežnica,) da bi ga kaka tolpa volkov ne dosegla in se vlegel k počitku. Če tudi je bil korajžen in čvrst, "ni mi bilo vse eno," je pravil, "ko so ponoči volkovi začeli tuliti svoje grozne žalostne viže."

Father Roman je doživel še marsikaj, kar bi bilo dobro dobiti od njega, dasi zelo rad ne govori o sebi. Bog ve kolikokrat je bil v nevarnosti pred ognjem. Kdor še ni videl razbesnelega gozdnega požara ne ve kaj se pravi požar. Father Simon Lampe, bi bil kmalu zgorel v Cloquet. Otel se je s pomočjo nekega Indijanca ravno toliko da, in pri belem dnevu. Mostov ni bilo in zato je bil g. misijonar marsikdaj v nevarnostih na rekah. Med Indijanci, dokler so bili trezni, ni bilo nevarnosti zadnjih petdeset let. Toda pomanjkanja in siromaštva je č. g. misijonar doživel morda več, kot je bilo treba. In vendar Father Roman ni nikdar "fehtal." Nekaj pomoči je dobil iz svoje opatije, vse drugo je potrpel. V Beaulieu je sam obdeloval nekaj zemlje, da si je pomagal iz težkega stanja. Tudi lovec je bil izvrsten in marsikateri zajček, ali pa veverica sta mu morala preskrbeti tisto hrano, katero mu ljudje niso dali. Pred nekaj leti sva ga obiskala s Fathrom Johnom Trobcom. Že od daleč sva zagledala visoko moško postavo, ki se je zibala po malem travniku s koso v rokah. Mislila sva, da je hlapec.

(Konec prihodnjič)

—o—

Katoličani so tako močni, kakor je močno njihovo katoliško časopisje.

JAPONCI BI RADI JENJALI — KITAJCI PA NOČEJO

Tri leta se že mučijo Japonci, da bi podjarmili Veliko Kitajsko, pa jim doslej vse prizadevanje še ni uspelo. S tem, da so zasedli glavna pomorska pristanišča sicer kontrolirajo dovoz, a kontrole nad Kitajsko to še ne pomeni. Čang Kaišek, vodja Kitajske se je umaknil v notranjost, odkjer še vedno napada Japonce in vodi vsestranske borbe z njimi. Tajna zarotniška društva med Kitajci delujejo tudi tam, kjer so Japonci zasedli kitajsko ozemlje. Tajni umori, polaganje bomb itd. se stalno pojavlja in Japonci tega odpornega delovanja ne morejo zatreti, kljub temu, da uporabljajo pri zatiranju in preganjanju kitajskih teroristov največjo strogost. Čang Kaišek dobiva iz Rusije in po Burma poti pomoči iz zunanjega sveta in vojska zna trajati še leta in leta med njimi in Japonci. Slednji so se vojskovanja z Kitajci že naveličali in bi radi zlasti zdaj, ko se nudi prilika, da bi pograbili otočja Dancem in Angležem v Pacifiku sklenili mir z Kitajci, o katerem pa slednji nočejo ničesar slišati, dokler se Japonci ne umaknejo iz kitajskega ozemlja. Nad Japonci se uresničuje rek: Da Kitajcev japonski želodec ne bo nikoli prebavil.

—o—

Oglasi v Amerikanskem Slovencu imajo vedno uspeh

Jacob Gerend Furniture Co.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.

Telefon: 85 — Res. 4080-W

ZA OBNOVITEV VAŠE ZAVAROVALNINE

proti ognju, tornadu in avto nezgode, kakor tudi, kadar potrebujete notarska dela, pokličite me po telefonu: KENMORE 2473-R ali se pa zglasite pri:

JOHN PRISEL

15908 Parkgrove Avenue

CLEVELAND OHIO

ZASTOPNIK "AMERIKANSKEGA SLOVENCA" IN PRODAJALEC HIŠ.

ZVEZE S STARIM KRAJEM

so zdaj bolj neredne. Navadna pošta s parniki vzame včasih mesece, da pride na svoje nesto. Hitrejša je zračna pošta, ki stane za navadno pismo 30c. Pa tudi ta potuje neredno, včasih pride skozi od dva do tri tedne, včasih je kje zadržana, ali čaka na letalo in tudi zakasni. Kar se tiče pošljanja denarja v Jugoslavijo je za enkrat najbolj priporočljivo poslati po kablu brzojavno. To sicer stane 1 dolar ekstra, a je dostavljeno od pet do deset ali dvanajst dni.

NAŠE CENE DINARJEM SO ZDAJ:

Za $2.20	100 Din	Za $11.00	600 Din
Za $4.00	200 Din	Za $12.75	700 Din
Za $5.80	300 Din	Za $14.50	800 Din
Za $7.55	400 Din	Za $16.25	900 Din
Za $9.25	500 Din	Za $17.75	1000 Din

Pri višjih zneskih poseben popust. Pošiljatelje prosimo, da nakazujejo svoje pošiljatve v ravnih svotah v dinarjih, ravno po sto in se poslužujejo zgorajšnjih cen.—Zgorajšne cene veljajo za pošiljatve po zračni pošti. Za BRZOJAVNA nakazila dodajte k vsaki pošiljatvi $1.00.

CENE LIRAM:

Za $5.00	100 lir	Za $9.50	200 lir
Za $22.50	500 lir		

Pošiljatve naslovite na:

JOHN JERICH

1849 W. CERMAK ROAD, -:- CHICAGO, ILLINOIS

SRCE V OKOVIH

ROMAN — NAPISAL MIRKO BRODNIK

Branko ni dolgo premišljeval. Po vsem, kar je čul in kar je o Kregarju vedel, se je jasno zavedal, da ga bo mogel streti samo z denarjem. To je tudi takoj sklenil. Detektiv mu je povedal, da Kregar potrebuje velike množine lesa. Takoj se je odločil, da bo pokupil ves les, kar ga bo mogel dobiti, da bo Kregar ostal praznih rok. Brez dvoma je vezan na termin. Če do določenega dne ne dobavi naročenega lesa, bo moral plačati kazen. Te kazni so velike, časih tolikšne, kolikor znaša cena lesa. Nekaj takih primerov, in največji bogataš je uničen.

Branko je naročil detektivu, naj privede svoje tovariše. Velel jim je, naj gredo po vsej deželi in pokupijo les. Dal jim je denarja, da ga zaarajo, ostalo pa dobe po dobavi.

To je bil prvi udarec. Branko je prav računal. Kregar je potreboval les in ga ni mogel dobiti. Vse povsod ga je iskal, nikjer ga ni bilo. Ves je bil kupljen.

Dva dni nato je detektiv poročal, kako mu je poskus uspel. Branko je bil zadovoljen. Razen tega je zvedel, da hoče Kregar kupiti večje posestvo na Dolenjskem.

Vzel je avto in se odpeljal na Dolenjsko. Že davno je premišljal, da si mora nekje na deželi poiskati zavetišče, kjer bo ostal, dokler ne pride čas, ko se bo lahko pokazal pred svetom. Sam je sklenil kupiti posestvo, ki ga je hotel dobiti Kregar v roke.

Sešel se je z lastnikom. Ta mu je povedal, da mu je Kregar posodil nekaj denarja, niti ne kaj velike vsote, ki jo zdaj nenadno zahteva nazaj, češ, da jo potrebuje pri svoji trgovini. Ker mu ni mogel takoj plačati in se mu tudi ni posrečilo dobiti posojila, je zdaj prisiljen dati Kregarju posestvo pol zastonj.

Branko mu je dal denarja, da je lahko plačal svoj dolg. V zastavo je vzel majhno posestvo, nedaleč od Ljubljane, kjer se je že drugi dan naselil.

Nekaj dni nato je detektiv izvohal, da namerava Kregar s pomočjo nekega neznanca oropati starega ruskega inženjerja. Tu je Branko hotel izigrati odločilno kvarto.

Obvaroval je Angleža in ruskega inženjerja pred napadom in razkrinkal Kregarja. Izdal se mu pa vendar še ni. Prezgodaj je še bilo. Odločilni trenutek še ni prišel!

Kregar je jel počasi opažati, da se nekdo zanj zanima, da preprečuje vse, da mu trga žrtve iz rok. Niti v sanjah ni mislil, kdo bi to mogel biti.

Sprva se za svojega zagonetnega nasprotnika ni dosti menil. Toda od dne do dne je postajal njegov strah večji. Odkril je to bojazen tudi svojemu zavezniku, toda ta ni zanj pokazal dosti razumevanja.

Tako je prišlo, da se Kregar ni upal lotiti skoraj ničesar več.

Štirinajsto poglavje

SAM

Spet je minilo nekaj dni. Za Kregarja so bili to dnevi trpljenja, ki ga ne bi bil privoščil niti svojemu največjemu sovražniku.

Zdelo se mu je, kakor bi se bila vsa nesreča zgrnila nanj. Če je pomislil, kaj vse je doživel od takrat ko je začel bogateti, ga je stresel mraz. Če se je spomnil nazaj tistih dob, ko je mislil, da je dosegel po čemer je zmeraj hrenepel, da je postala Zora njegova žena . . . Kako ravno je to že bilo, leta so že pretekla in vsa ta leta ni bilo niti dne, ki bi ga lahko imenoval srečnega. Grizla ga je vest ob spominu na Branka, ki ga je prepustil hudo ranjenega usodi in ga pol mrtvega še okradel. Potem se je seznanil z neznancem, ki se je potlej igral z njim kakor z lutko. Samo hlapec je bil, nič več. Kakor v porog mu je bilo bogastvo, dušilo ga je. O, kolikokrat si je zaželel, da ne bi imel tege denarja, ki je kakor prekletstvo ležalo na njem.

In spomin mu je zletel dalje. Spomnil se je umora v igralnici. Zdaj si je zaželel, da bi ga bili takrat odkrili, da bi ga bili kaznovali, zakaj bil je prestrahopeten, da bi se sam izdal, niti toliko moči ni imel, da bi bil samega sebe sodil . . .

In potem je prišel Zorin beg. Zakaj je zbežala? To mu je bila uganka. Saj je imela vsega govolj, denarja, razkošja in svobode. Mislil je, da jo bo razkošje pritegnilo k njemu, da bo v njem pozabila njega, ki ga je vsako noč videl v sanjah, oblitega s krvjo. Ali je res pobegnila samo iz sovraštva do njega? In zakaj to sovraštvo? Ali je kaj slutila? Ali je kaj vedela? Kdo bi ji bil povedal? . . .

Prej, dokler je bila v graščini, je bil vsaj srečen v zavesti, da je ona blizu, čeprav ne mara zanj. Zdaj ga je obdajal samo še občutek strašne samote, praznote, in vsak dan je bolj občutil, kaj je izgubil.

Za drugo se ni več brigal. Vsega drugega se je bal, samo nje si je hotel, da bi se vrnila, da bi pregnala ta strašni mir, to mrtvaško tišino v graščini, da bi jo vsak dan videl, vsak dan slišal.

Strup, ki ga je užival, je čedalje huje deloval. Čutil je, kako mu zastruplja žile, kako mu jemlje še tisti drobec vere v sebe, ki jo je doslej imel. Čutil je, kako ga je vsega prežel z obupom.

Kje je rešitev?

Kdo ga more rešiti?

Vedel je: samo ona. Nihče drugi . . . In nekega dne, ko je njegov obup prikipel do vrha, se je odločil, da pojde k njej.

Pregovoriti jo je hotel, da bi se vrnila k njemu. Ali bo hotela?

In tako je nekega dne obstal njegov avto pred malo vilo, kjer je Zora stanovala.

Iz avta je stopil Kregar. Boječe je krenil po vrtu, iščoč z očmi njo, ki ji je bil namenil obisk.

Zagledal jo je v lopi.

Krenil je proti njej.

Zora je zaslišala korake na pesku. Naglo se je ozrla z veselim obrazom, misleč da prihaja Vinko, tedaj pa ji je lice prebledelo.

Vstala je in se ozrla, kakor bi hotela pobegniti, kakor bi iskala izhoda. Toda ni se mu mogla izogniti.

Marko je opazil, kako je mamica vsa prestrašena vstala, in se je oklenil njene roke.

"Kaj hočeš?" je komaj izdavila iz sebe, ko je obstal pred njo.

(Dalje prih.)

TO IN ONO IZ DOMOVINE

Nad življenjem obupala

Dvajsetletna Rozalija P., krojaška pomočnica v Mariboru je izpila steklenico lizola. Našli so jo nezavestno nedavno v postelji, nakar so jo nenadoma odpeljali v bolnico, kjer so ji zdravniki dali prvo pomoč.

—o—

Stroga sodba

Valentin iz Krope je nekega dne prišel na vojaško pokopališče na planini Ukanci, kjer počivajo mnoge žrtve prejšnje svetovne vojne. Odprl je pri kapeli nabiralnik in pobral iz njega 50 par. Pri tem nepoštenem delu ga je zalotil čuvaj Janez Žvan, ki ga je naznanil orožnikom. Valentin se je pa izgovarjal pred orožniki, da ni imel namena krasti, pač pa je hotel napasti svojo radovednost in pogledati, koliko denarja je v nabiralniku. Seveda mu tega niso verjeli in so ga na sodišču obsodili na tri mesece zapora in na izgubo častnih državljanskih pravic za dve leti.

—o—

Padec z voza

V Odrancih v Prekmurju so naložili precej visok voz. Pri tem pa je vsled neprevidnosti spodrsnilo Geti Zakojčevi da je nesrečno padla in si pri tem zlomila obe roki. Morali so jo odvesti v bolnico.

—o—

Prometne nesreče

Ko se je 35 letni posestnik Jože Kežmah iz Oplotnice pri Konjicah vračal z motornim kolesom iz Ptuja domov, je pri Slovenski Bistrici padel in so močno poškodoval. — Prav taka nesreča je doletela 29 letnega vratarja Maksa Kovačiča iz Rogaške Slatine, ki se je vračal iz Levca domov. Počila mu je na kolesu os, padel je in dobil hude notranje in zunanje poškodbe.

—o—

Razburljiv dogodek

Prav svojevrsten in razburljiv dogodek se je nedavno priredil v ulici v Mariboru. Na nekem križišču sta trčila skupaj dva tovorna avtomobila. V ravno tistem trenutku se je pa pripeljala na svojem kolesu zasebna uradnica Stanka Novakova s Pobrežja. Tovorni avto jo je zajel, pa vendar je Novakova k sreči odletela s kolesa stran, tako da ni bila povožena, kar bi bilo za njo gotovo usodno. Vendar so jo odpeljali v bolnico.

PRODA SE

najvišjemu ponudniku hiša na 2048 W. Coulter st., Chicago; zidana, dve nadstropji; v ozadju zidan "cottage." Vprašajte na **1848 W. 23rd St.**, drugo nadstropje, spredaj.

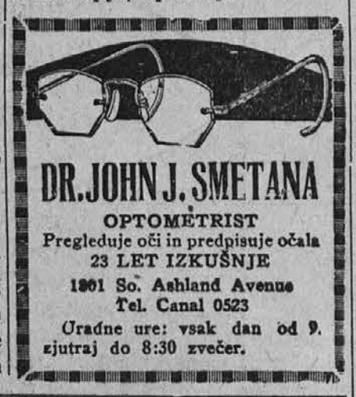

NOVE SLOVENSKE

Victor plošče

RCA VIKTOR družba je izdala te dni nekaj novih slovenskih plošč, med temi je tudi nekaj prejšnjih. Dobijo se za enkrat samo plošče, ki so navedene v tem seznamu. Viktor plošče stanejo še vedno 75c vsaka. Manj, kakor tri plošče po pošti ne pošiljamo.

Sledeče Viktor plošče se dobijo:

V-23001—**POSKOČNA POLKA, LJUBLJANSKI VALČEK**, Hojer Trio 75c

V-23002—**LEPA JOSEFA**, valček, **TEREZINKA**, Pevci Adrija in Hojer Trio 75c

V-23007—**SAMO DA BO LIKOF, EMPAJRIS**, Pevci Adrija in Hojer Trio 75c

V-23013—**KAR IMAM TO TI DAM, NE POZABI ME**, polka. Hojer Trio 75c

V-23017—**NE POZABI ME**, polka, **PO VALOVIH**, valček. Hojer Trio 75c

V-23021—**NOVOMEŠKI PURGARJI**, koračnica, **TRBOVELJSKA POLKA**, Hojer Trio 75c

V-23029—**DRUŠTVO KASTROLA, I. in II. del**, Adrija pevci in Deichman brata 75c

V-23030—**JOLIETSKE DEKLICE**, polka, **LOVEC MAZURKA**, Deichman brata 75c

V-23031—**TONE S HRIBA**, trumplan, **KOROŠKA KORAČNICA**, Deichman brata 75c

V-23032—**ZELENI JURIJ, ŠTUDENTOVSKA**, Adrija in Hojer Trio 75c

V-23033—**DOMAČE VESELJE, VESELA POLKA**, Adrija in Hojer Trio 75c

V-23034—**MILKA MOJA**, valček, **VIPAVSKA POLKA**. Hojer Trio 75c

V-23035—**NAŠA NOČ**, polka, **KOKOŠJI PLES**. Rudy Deichman in njegov orkester 75c

V-23036—**RUDIANNA**, trumplan, **IGRAČKA POLKA**. Rudy Deichman in njegov orkester 75c

K naročilu je pridjati potrebni znesek v Money odru, ali čeku in nasloviti na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Vsaj v Evropi so "petokolonci" opravili. Kako se oni počutijo, si moremo misliti, izborno pač se bodo počutili, ker so dosegli svoje namene in pripomogli do kraljestva Hitlerevega nazijzma. Izborno se bodo počutili ti petokolonci na Norveškem, Danskem, Holandskem, v Belgiji, v Franciji in zdaj v Rumuniji. Izgleda pa, da se drugi ne počutijo tako izborno. Nasprotno. Hudo jamrajo, da jim volk (glad) gleda skozi vsako okno in Amerika naj odžene tega sitnega volka.

Kako je v Jugoslaviji, se človek pri najboljši volji ne moreš prav spoznati. Neki trdijo, da sili prav vlada sama v Berlin in tudi v Rim, in iskreni Jugoslavani (??,) kakršnih je nekaj vsaj tam v sosednjem Rock Springsu, Wyo., pravijo in zahtevajo, da bi bili morali najmanj dr. Korošca obesiti, ker sili v Rim, ko je vpeljal laščino v slovenske šole. Drugi tam v Zagrebu ne morejo biti nobeni Jugoslovani, ampak z bombami silijo v Berlin. Izgleda, da bo pri teh absolutnih Hrvatih v Zagrebu, nekaj petokolonske robe, kakršna je uspela v drugih deželah, ki se zdaj grejejo na Hitlerevem soncu in stradajo.

Normalen človek bi pri povprečni pameti mislil, da bi bilo le dobro, ako je dozdaj Jugoslavija ostala izven vseh evropejskih vrtincev, ker stradanja menda ni, dasi utegne biti draginja, ko mora baje za nevtralnost iti vse v Berlin in Rim. Pri vseh križih in težavah bi le nekaj bilo, ako je v Jugoslaviji vsaj tako, in ni huje, dasi je silno hudo petokoloncem.

Ako je tako in ker je tako, nihče ne bo pričakoval in mogel pričakovati kakega posebnega navdušenja za Jugoslavijo. To je povsem naravno. Vlada sama sili v Berlin, menda, kdo naj bo bo potem patriot? Od petokoloncev pa sploh nihče ne more patriotizma pričakovati, ker kak njih patriotizem bi koreninil v Berlinu ali v Rimu.

Nekaj je bilo slišati, da je bilo nekaj proslav ob 22 letnici, ko je v tisti dobi prišlo do neke Jugoslavije. Kakšne so bile proslave, je pri sedanjih razmerah in pri cenzuri težko izvedeti.

Kaj pa pri nas v Ameriki? Včasih pravijo in trdijo, da nas Evropa ne zanima, ker naša domovina je Amerika. Na sebi pravilno, ampak tudi taki stoprocentni Amerikanci radi malo pošpegajo, kako je tam v Jugoslaviji.

Ob 22. letnici je bilo tudi v Ameriki nekaj nekih proslav, menda v New Yorku in v Chicagu. Well, kako je bilo, je zopet težko razbrati, ker eni pravijo, namreč tisti, kateri so proslavljali, da je še bilo, drugi pa, ki niso prav nič proslavljali, pa le tudi pišejo o proslavah, pravijo, da je bilo klaverno.

Ali nimamo amerikanske slovenske jugoslovanske petokolonce? Upam, da me razumete. Bili bi to toraj Amerikanci, potem Slovenci in še Jugoslovani.

Glasilo Jednote, katera trdi, da ima dve tretjini vseh amerikanskih Slovencev v svojem območju, obsega toraj veliko večino teh Slovencev, je tudi vsaj poročalo o proslavicah v New Yorku in v Chicagu. Poleg ali na proslavi ni bilo nikogar, kakor pri mentaliteti teh krogov nihče ne more pričakovati, ko je poleg drugih srčnih želj vse le za republiko, Jugoslavija pa je kraljevina. Ampak poročali so pa le o proslavicah. Kako? Da tam v New Yorku Slovencev, ki so hoteli biti poleg, niso poleg pustili. Ako je tako je ta Jugoslavija res čudna prikazen na svetu. Slovenec se je moral med govornike vsiliti, in je povedal nekaj gorkih. Priznam, da je taka proslava klaverna, ako je taka bila. O proslavi v Chicagu pa poročajo, da "se je brača pri baru stepla." Klaverno zopet in priznam, ako je tako bilo. (Op. urednika: Vest o tepežu pri bari, je Prosveta sama lažnjivo iztaknila!)

Ampak ne gre za to. Popolnega soglasja in neskaljene harmonije nihče ne more pričakovati, najmanj, ko je vse staro šele 22 let. Govorim pa o petokoloncih.

Ako je bilo nekaj proslavljenja, se pa poroča o njem le, da je klaverno, brez harmonije, da so bile končno krvave glave. . .ako se tako poroča, pravim in trdim, in čitajo to krogi, ki baje obsegajo dve tretjini Slovencev v Ameriki. . . potem, pravim in trdim vsaj jaz, da je to pristno delo petokoloncev, delo, da bi Jugoslavija čim prej izginila iz Balkana.

Listen to

PALANDECH'S YUGOSLAV-AMERICAN RADIO BROADCAST

Every Saturday, 1:30 to 2:30 P.M.

STATION *WHIP*

1480 kilocycles

(First Station on Your Dial)

Featuring a program of

Yugoslav Folk Music

POŽURITE SE, DA NE BOTE PREPOZNI!

Stenski koledarji "Am. Slovenca" gredo letos hitro izpod rok. Le še komaj 200 jih je na roki. Takoj ga naročite zase, ali svojim domačim, dokler ga ne zmanjka. Letošnji stenski koledar "A. S." je pravi kras za vsako hišo. Stane s poštnino za tu in stari kraj le samo:

20 centov

Naročila je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, -:- -:- -:- -:- Chicago, Illinois.

Učite se angleščine

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO - SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena in stane samo: **$2.00**

Naročila sprejema

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

VELIKA IZBERA

RCA Victor

namiznih radijev

vseh vrst modelov

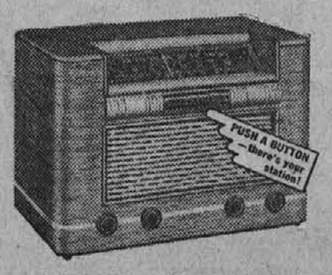

Mnogi imajo rajši majhne namizne radije, da jih postavijo kar na mize, ali omare, ali da jih postavijo poleg postelje v spalnico. Mi imamo izbiro takih namiznih radijev aparatov, ki so napravljeni močni in sprejemajo vse postaje.

PRODAJAMO JIH OD

$8.95 do $49.95

Ako k tem malim namiznim radijem dokupite lahko še gramafonski "attachment" in istega spojite z tem radijem in imate za mal denar radio in gramafon. Kogar mali aparati zanimajo naj to ogleda.

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, -:- Chicago, Illinois